

VÝBĚROVÉ KOLO XXIII. ŠP

Závěrečné hodnocení poroty

Ve dnech 18. - 20. května proběhlo v Písku ústřední výběrové kolo XXIII. Šrámkova Písku, kterého se na základě doporučení příslušných krajských porot, vysokoškolského oddělení ČÚV SSM a ASUT zúčastnilo 20 divadelních souborů z Čech a Moravy.

Odborná porota /Dr. K. Vondrášek, MK ČSR, arch. J. Benda, SDS, B. Housková, MěstNV Písek, Dr. V. Just, ČSAV, Z. Potužil, USM Rubín, V. Poštulka/ zvláště ocenila žánrovou, obsahovou i formální pestrost v tvorbě zúčastněných souborů autorského netradičního divadla, které podle výsledků výběrového kola mají letos proti loňskému ročníku celkově vyšší úroveň.

Na základě hodnocení jednotlivých vystoupení a s přihlédnutím k dramaturgickým požadavkům přehlídky /zastoupení žánrů, tématické okruhy - zaměření letošního ročníku Národního festivalu ZUČ, zastoupení sociálních skupin atd./ porota vybrala k účasti na přehlídce tyto soubory:

ANETAL Pardubice /Hubert Krejčí: Kouzelná zahrada/
 DIVADELNÍ STUDIO JOSEFA SKŘIVANA Brno /Homér: Odyssea/
 DIVADLO X Brno /Boris Hála, Jaromír Skorkovský: Rozmarná-srna/
 MALÉ DIVADÝLKO Brno /Libor Sigmund: Spartakus/
 MINIDIV Ostrov nad Ohří /Josef Kainár: Šťastní blázni/
 KOLEKTIV Brno /Miloš Macourek: Malujeme pohádky/
 LŠU Písek /Václav Lacina, Marie Chytrová: Kurs pro začínající
 RADOST Horní Bříza /Václav Bárta: Písně a balady/ spisovatele/
 RUDÝ KVĚT VÚ Žatec /Daisy Mrázková: Haló Jácíčku/
 STUDIO POHYBOVÉHO DIVADLA Praha /Knihy mrtvých/
 TEATRZYK Český Těšín /Kozubowa/

Představení D.S. J. Skřivana a Studia pohybového divadla jsou doporučena jako seminární.

Vystoupení jednotlivých souborů hodnotila porota takto:

ADADAS Praha
Dađasoaré II

Soubor uvedl vlastní montáž původních dadaistických textů a vlastní "dadaistické" produkce /prozaické texty, diapozitivy, výroky pražské poroty/. Nepřesvědčil o vyhraněné vlastní poetice, jeho koncepce problematicky a poněkud pochybně navazuje na dađa historické. Snaha zpochybnit a relativizovat kdejaké hodnoty vystupuje v rozporu se zřejmým sklonem ke konkrétnímu vyjadřování a s ambicí "zařadit se" a mít úspěch.

Z technického hlediska a z hlediska divácké vnímavosti představení postrádá adekvátní nosný rytmus a interpretační i formální rovnováhu jednotlivých částí. I přes některá zajímavá a slibná místa /cestopisný motiv, rozpočítávání, povídka o koroptvi/ nemůže porota představení jako celek doporučit k postupu na Šrámkův Písek.

AMFORA Praha
Gilgameš

Vysokoškolský soubor se sympaticky pokusil o osvojení, zci-
vilnění a aktualizované zprostředkování klasického eposu. Inscenace nese zřetelné stopy zaměření na specifické prostředí některých vysokoškolských klubů, kde specifický charakter studentského humoru zřejmě dotváří živost představení. Bez tohoto prostředí působí některé složky inscenace nerovnoměrně /např. vstup mezi diváky proti úloze konferenciéra/, nezaručuje diváckou komunikaci a výsledný dojem je poněkud rozpačitý.

Porota nedoporučuje postup vzhledem k účasti vhodnějších vysokoškolských souborů.

ANETAL Pardubice
H. Krejčí: Kouzelná zahrada

Soubor inscenoval původní autorský text svého režiséra H. Krejčího. Tři aktovky svědčí o zřejmé divadelní inteligenci, rozhledu a osobním zaujetí autora jednotlivými téma-

ty. Autor pracuje s groteskou, konverzační parodií, prvky černého humoru a snaží se jimi vyslovit svůj vztah a postoj ke světu. Na samotné předloze se poněkud negativně odráží poplatnost některým starším divadelním tendencím.

Režie v prvních dvou aktovkách usiluje o přesnou práci s dialogem a hereckým typem ve smyslu maximálního zvýraznění struktury textu bez ambice na "nastavené" režijní řešení. Tato forma omezuje sdělnost témat. Třetí aktovka, která atraktivnějším scénickým řešením rozehrává zvláště komické části textu, je divácky vděčnější.

Tuto část představení porota doporučuje k účasti na ŠP.

DIVADELNÍ STUDIO JOSEFA SKŘIVANA Brno
Homér: Odyssea-----

Hostující režisér Z. Pospíšil vytvořil se souborem netradiční jevištní adaptaci známého tématu, přičemž důsledně využil možností a interpretačních schopností amatérského souboru. Bohatý metaforický rukopis se podařilo realizovat s pomocí výrazné výtvarné složky, neobvyklých rekvizit /mnohoúčelový stůl, nádobí, sendviče/ a s kvalitním hereckým materiálem, zejména u osobitých hlavních představitelů. Představení je dynamické a imaginativní, vyrovnává se velmi zdařile s "handicapem" Homérova textu, je schopno strhnout a zaujmout diváka. Pozoruhodná je původní elektronická hudba /O. Veselý/. Jisté rezervy jsou ve stereotypním projevu a funkčním využití představitele Odysseovy "duše".
 Doporučujeme k zařazení na ŠP jako seminární představení.

DIVADLO PRO lll České Budějovice
Bylo nebylo /podle Krylova/-----

Pořad kabaretního typu s písničkami, založený na autorské práci protagonistů souboru, parafrázuje Krylovovy bajky se zřejmým důrazem na satirický dopad.

Soubor navazuje touto inscenací na svoji dosavadní poetiku, výrazně poučenou vývojem kabaretního divadla malých forem, ne však vždy s výrazným a čitelným autorským názorem, schopným vytvořit neopakovatelný divadelní a estetický zážitek. Kladem představení je místy až "profesionální" řemeslná úroveň /např. kvalita textů/, která ale nezakrývá jistou banálnost, didaktičnost a neautentičnost obsahu, což nepod-

poruje zdravé amatérské nadšení interpretů.

Ve srovnání s předešlými inscenacemi D III je třeba ocenit přesnější práci s užívanými prostředky, byť i v tomto ohledu kombinace tanečních a hudebních prvků, rozdílných forem "dramatizací" předloh, autorského komentáře atd. nedodrжуje vždy jednotící, resp. nějak zřejmý styl. K účasti na přehlídce nedoporučujeme.

DIVADLO X Brno

B. Hála, J. Skorkovský: Rozmarná srna

Autoři se s režisérem Z. Turbou pokusili o rekonstrukci a evokaci typu kabaretně-varietního pořadu. Podařilo se to zejména tam, kde si díky interpretační invenci udrželi hravý nadhled a odstup od běžných kabaretních postupů /kouzelník, žonglér/. I když se dějový rámec podařilo prosadit a udržet pouze částečně /zejména v závěru působí poněkud rozpačitě a málo funkčně/, jedná se o představení, které v kontextu posledních inscenací souboru rozšiřuje výrazové možnosti jednotlivých členů a z hlediska poetiky ukazuje nové polohy. Písně mají značnou atmosférotvornou funkci a dopad, i když předpokládáme, že na jejich pohybovém aranžmá bude soubor ještě pracovat.

Doporučujeme zařazení do přehlídky.

KLUB MLADÝCH AUTORŮ Uherské Hradiště
Svět se dělí dvojtečka

Střeďoškolský soubor, který se poprvé představil na loňském Šrámkově Písku, uvedl letos komponovaný textappealový pořad z tvorby studentů uherskohradištského gymnázia. Pořad hravých scének, písniček, tanečků a básniček poukázal na náročnost "autocenzury" podobných zdařilejších pořadů /srovnejme loňské představení/ s ohledem na divácký zájem, přitažlivost a přesvědčivost.

Míra interpretační stylizace a závažnosti textů, místy až příliš naivní a schematizující, nevytváří dostatečné předpoklady pro pocit skutečné autenticity sdělení. Soubor zde nedokázal tak jako řada jiných souborů tohoto typu úspěšně vyřešit rozpor věkového zrání svých členů a interpretační adekvátnosti textu, což místy vede až k nevěrohodné naivní-

tě. představení též postrádalo přesvědčivý nadhled a působilo rozpačitě.

Porota nedoporučila účast na ŠP.

KOLEKTIV Brno

Malujeme pohádky /podle M. Macourka/

Zkušený divadelní soubor vytvořil živé, vkusné a výtvarně nápadité představení s pomocí textů M. Macourka. Základní výtvarný princip se prokázal jako nosný a inscenace přes své zaměření na dětského diváka je dostatečně podnětná i pro žánr DMJF. Nenásilně "vtahuje" publikum do hry, která vyniká osobitou poetikou a prostou metaforikou.

Porota doporučuje zařazení do přehlídky ŠP.

LIDOVÁ ŠKOLA UMĚNÍ písek

V. Lacina: Kurs pro začínající spisovatele

Soubor na základě textové předlohy z povídek V. Laciny uvedl v podstatě literárně dramatické pásmo. Metodou dramatické hry, nenásilné, svěží a autentické podařilo se s plným využitím specifického potenciálu mladých interpretů vytvořit divácky vděčné představení.

Porota kladně hodnotila: využití přirozeného hereckého talentu mladých lidí, souznění tématu a pohledu na ně, vycházející ze sociální zkušenosti a věku interpretů, sympatický sebeironický tón. práci s humorem.

Ve srovnání s minulými lety lze s uspokojením konstatovat, že úroveň souboru opět vzrostla.

Porota doporučuje k zařazení do přehlídky.

LIDOVÉ DIVADLO Vodňany

H. Sachs: Kramářská nůše

Soubor uvedl inscenaci z divadelních textů jednoho z nejtýpčtějších představitelů německé středověké lidové literatury. Inscenační koncepce bohužel nedostála uspokojivě nárokům na uvedení této předlohy. Nerozvinula tvůrčím způsobem lyrickopoetický náboj Sachsova textu a přiblížila se spíše pouze "činohernímu" ztvárnění předlohy. Představení tak zůstalo v líbivé poloze a nepodařilo se mu zachytit základní dialektiku středověké tvorby, ani evokovat charakter doby vzniku, ani přispět k zajímavé současné

interpretaci.

Porota nedoporučuje účast na ŠP.

MALE DIVADÝLKO Brno
L. Sigmund: Spartakus

Vysokoškolský soubor předvedl typickou ukázkou studentského autorského divadla, aktualizujícího kabaretně - činoherními prostředky antické téma. Satirický divadelní tvar, navazující vzdáleně na tradice her V+W, má zaručený divácký ohlas díky inteligentnímu humoru, spádu a improvizacním schopnostem obou protagonistů.

Představení má však značné rezervy v technice řeči, jejíž nedokonalost způsobuje v mnoha případech nesrozumitelnost textu a oslabuje celkový dojem.

S předpokladem zvýšené pozornosti souboru k technickému zkvalitnění mluvní složky porota doporučuje představení k účasti v přehlídce.

MINIDIV Ostrov nad Ohří
J. Kainar: Šťastní blázni

Soubor LŠU předvedl svižnou, vtipnou, režijně nápaditou koláž z Kainarových textů. Nalezl v nich materiál k výrazně stylizovanému, věku a divadelním zkušenostem interpretů přiměřenému projevu, s pozitivním prvkem hravosti a zdravé seberealizace. Sevřený a koncentrovaný útvar má plné předpoklady pro živou diváckou reakci.

Představení má jisté slabiny v technice stylizované zvukové složky /nutnost technické bravurnosti a důslednější vedení diváka v dělení jednotlivých částí/.

Porota doporučuje k zařazení do přehlídky.

ORFEUS Praha
Ovčín

Soubor se pokusil na základě vlastního textu formou naivně realistické aktovky o svérázné představení ve stylu interpretů vlastní poetiky.

Písecké představení ve své výsledné realizaci na velkém jevišti zůstalo spíše zajímavou etudou než uzavřeným inscenačním celkem.

Důsledná herecká stylizace tentokrát nepřispěla k posílení

sdělnosti a rozvleklý temporytmus ztratil stylotvornou funkci a působil retardačně.

Porota nedoporučuje k zařazení do přehlídky.

RADOST Horní Bříza
Písně a balady-----

Autoři Bárta a Fiala se pokusili o rozsáhlou lidovou suitu ve spolupráci s početným souborem, jehož jádro tvoří loutkáři, doplněným o členky tanečního souboru Ludmila Mělník a zpěváka a kytaristu J. Bartoše. Zajímavé bylo věkové složení souboru /7 - 50 let/ ve spojení s důsledným využitím interpretačních typů. Ve výsledném jevištním tvaru lze jako netradiční a pozitivní hodnotit i různorodost a zdánlivou nejednotnost hudebního aranžmá a výpravy, podtrhující užívání improvizovaných a aplikovaných prostředků, které však funkčně evokují typickou atmosféru a styl lidového divadla.

Zajímavá je gradace představení, značné rezervy jsou v ne vždy jasně motivovaném playbacku.

Představení má tempo a spád, vyznačuje se svéráznou režijní invencí a osobitým výtvarným cítěním.

Doporučujeme k zařazení do přehlídky.

RUDÝ KVĚT VÚ Žatec
D. Mrázková: Haló Jácíčku

Soubor Rudý květ je v této sezóně loutkářským souborem, vedeným J. Kostrounem, absolventem DAMU. Představení Haló Jácíčku bylo původně koncipováno k Mezinárodnímu roku dítěte pro zájezdy po školách, mateřských školkách, dětských besídkách apod.

Přitom je však dobře "sdělné" i pro dospělého diváka: metaforický jevištní rukopis, provokující divákovu fantazii, která je přímo úměrná prostotě užitých výtvarných prostředků /slon - sako apod./, vytváří hravou atmosféru a představuje osobitou poetiku, to vše plně v souladu s konkrétním hereckým projevem obou představitelů. Představení je inspirativní zejména z hlediska práce s minimálními prostředky.

Porota doporučuje k zařazení do přehlídky.

RŮŽE Český Krumlov
J. Kulka: Sbohem-----

Agitační formou na pomezí divadla poezie a fyzického divadla se soubor pokusil o vlastní interpretaci válečného tématu na základě knižní předlohy J. Kulky Továrna na smrt. Šest interpretů vysoce expresivními prostředky /stylizovaná řeč i pohyb/ s akcentováním faktů a hrůz nacistických koncentračních táborů apeluje na vnímavost diváka.

Přes velmi pozitivní ambici nepodařilo se souboru překlenout bariéru často uváděného tématu a vytvořit odpovídající podmínky pro diváckou komunikaci. Gradace představení není důsledně vystavěna, první část je spíše zdlouhavou expozicí, použití "civilní" recitátorky i přes srozumitelný záměr nezintimňuje téma, závěrečná část představení, snažící se o prokomponovanější jevištní tvar použitím několika opakujících se motivů působí bohužel až násilně a nevěrohodně.

Nedoporučujeme k zařazení do přehlídky.

STUDIO POHYBOVÉHO DIVADLA Praha
Knihy mrtvých-----

Soubor s několikaletou tradicí předvedl nejnovější ze svých zpracování mytologických témat, tentokrát ze staroegyptských knih mrtvých. Výrazná poetika souboru spočívá v "řemeslnou" dokonalostí a propracovaností vytvořila opět nezaměnitelné a svým způsobem svrchované představení v žánru tzv. fyzického divadla.

I když porota konstatovala zřejmý posun práce souboru směrem k větší divácké sdělnosti a koncentrovanosti představení, zůstává stále jistým neřešeným problémem dramaturgie, pro niž je představení spíše etudou na zvolené téma než uměleckým artefaktem schopným široké divácké komunikace. Porota doporučuje zařadit toto představení do přehlídky ŠP jako seminární.

TEATRZYK Český Těšín
Kozubowa-----

Polský soubor z Českého Těšína předvedl specifickou formu divadelního představení, která umožňuje všem zúčastněným

mladým hercům osobní zapojení do realizace agitačně-didaktického tématu. Představení působí, jako by vzniklo jen minimálně řízenou improvizací jednotlivých členů skupiny. Z hlediska této zřejmě použité metody, jinak obvyklé v souvislostech polského divadla, má představení ještě rezervy ve stavbě a rytmizaci, přesnější práci s projevem jednotlivých interpretů v návaznosti na divácký dojem. Porota doporučuje postup na ŠP zejména s ohledem na užitečnost konfrontace s tímto svébytným divadelním přístupem.

VOJENSKÉ GYMNÁZIUM JANA ŽIŽKY Moravská Třebová
A. Koenigsmark: Tajemný doktor Ox -----

Velice náročná předloha, problematická již ve své dramati-
 zaci, vhodná spíše pro všestranně vybavené profesionální
 soubory, neumožnila souboru dostatečně využít vlastního
 tvůrčího potenciálu. Režie a scénické řešení sice vytvoři-
 ly jisté předpoklady k realizaci, ale herecké schopnosti
 souboru /práce s hereckou "šarží", stavba typů, neadekvát-
 ní průběžné jednání, nevyrovnanost mužské a ženské části,
 technika řeči - hlasové "křeče" atd./ a jejich využití roz-
 hodně nepřispěly k působivosti inscenace. Z hlediska zřej-
 mých možností souboru lze volbu tohoto titulu pokládat spí-
 še za dramaturgický omyl.

Svým žánrem směřuje představení spíše do oblasti "tradiční-
 ho" divadla /J. Hronov/, než malých jevištních forem, jak
 jsou chápány v kontextu ŠP.

Do přehlídky nedoporučujeme.

VÚ PACOV
Mrak v kalhotách

Soubor uvedl tři pantomimické etudy, které svým žánrem nespa-
 dají do koncepce Šrámkova Písku, ani se nezdají být inspira-
 tivními pro žánr autorského netradičního divadla. Vzhledem
 k náhodné absenci hudebníka resp. hudby, která zřejmě veli-
 ce handicapovala rytmus a atmosféru představení, nepovažuje-
 me píseckou reprízu za zdařilou.

Představení do přehlídky ŠP nedoporučujeme.